

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
DOSAR NR.5899/2/2012

SENTINȚA CIVILĂ NR. 6641
Ședința publică din data de 21.11.2012

Curtea compusă din :
PREȘEDINTE RĂDULESCU MĂDĂLINA GABRIELA
GREFIER TURCU NATALIA IULIA

Pe rol se află spre soluționare acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, în contradictoriu cu pârâtul **SUĂRĂȘAN IOAN**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător al Securității”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic **[REDACTAT]**, cu delegație la dosar – fila 17, lipsind pârâtul.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Nemaifiind alte cereri de formulat sau excepții de invocat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond:

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, constatarea calității de lucrător al Securității în ceea ce-l privește pe pârâtul Suărășan Ioan, fiind îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 1 alin. 7 și 8, care reprezintă temeiul declanșării verificării, arătând că, fiind adresată instituției o cerere de verificare cu privire la existența sau inexistența unei calități, în speță lucrător al Securității, iar rezultatul se raportează la întreaga activitate a persoanei verificate, astfel cum este ea reflectată în documentele din arhiva procesată, iar nu numai la documentul sau documentele întocmite de cel verificat în dosar. Interpretarea propusă fiind confirmată și de practica Înaltei Curți de Casație și Justiție care, printr-un număr foarte mare de decizii a dat eficiență acestei teze. Definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane - ofițeri, subofițeri, încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreădeau drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

În conformitate cu dispozițiile art.150 Cod procedură civilă, Curtea declară închise dezbaterile și reține cauza spre soluționare.

C U R T E A,

Asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, la data de 20.07.2012, sub nr. 5899/2/2012, reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR**

SECURITĂȚII a chemat în judecată pe pârâțul SUĂRĂȘAN IOAN, solicitând constatarea calității acestuia de lucrător al securității.

În motivare, s-a arătat că prin cererea nr. P 3028/07/12.08.2010 adresată C.N.S.A.S. de domnul [REDACTAT], s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului la care petentul a avut acces în temeiul art. 1 alin. 7 și 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. Astfel, în dosarul I 195808 solicitat în temeiul legii de către domnul [REDACTAT], pârâțul figurează la filele 3 și 10. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 și 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Referitor la interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. 7 și 8, care reprezintă temeiul declanșării verificării, se arată de către reclamantă că petiționarul adresează instituției o cerere de verificare cu privire la existența sau inexistența unei calități, iar rezultatul se raportează la întreaga activitate a persoanei verificate, astfel cum este ea reflectată în documentele din arhiva procesată, iar nu numai la documentul sau documentele întocmite de cel verificat în dosarul petentului. O interpretare contrară, potrivit căreia faza de cercetare administrativă desfășurată de C.N.S.A.S. ar trebui să se limiteze doar la activitățile desfășurate de pârât în legătură cu dosarul de urmărire a persoanei care a făcut cererea de verificare nu și cu privire la activitățile desfășurate de pârât în dosarele de urmărire informativă a altor persoane, nu poate fi primită.

În primul rând, o astfel de interpretare ar putea genera soluții divergente cu privire la aceeași persoană verificată, ceea ce ar fi de neconceput. Astfel, cu privire la aceeași persoană s-ar putea retine calitatea de lucrător al Securității, în raport de actele întocmite de acesta într-un anumit dosar al fostei Securități (dosar studiat de autorul unei cereri de verificare) și, în același timp. În raport de actele întocmite în alt dosar (studiat de autorul unei alte cereri de verificare), s-ar emite o adeverință de neapartenență la fosta Securitate, o astfel de situație fiind de neconceput.

Prin urmare, fiind vorba de verificarea activității unei persoane (iar nu de verificarea caracterului unui act) trebuie avută în vedere întreaga activitate a celui verificat, astfel cum se oglindește aceasta în actele (păstrate în arhive) întocmite de acesta în decursul carierei.

În al doilea rând, legiuitorul cere ca persoana verificată să fi „instrumentat cel puțin un act în dosarul persoanei care solicită verificarea, pentru ca cererea acestuia din urmă să fie îndreptățită. „Instrumentarea” respectivului dosar nu presupune neapărat luarea unor măsuri abuzive, ci efectuarea oricărei activități în decursul urmăririi informative a petentului. Actul de instrumentare -chiar lipsit de caracter abuziv - îl îndreptățește însă pe titularul dosarului, pe reprezentantul ori pe urmașul acestuia să solicite verificarea întregii activități a autorului respectivului act.

În al treilea rând, arată reclamanta, interpretarea propusă este confirmată și de practica înaltei Curți de Casație și Justiție care, printr-un număr foarte mare de decizii a dat eficiență acestei teze.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatăre nr. DI/1/1219/28.05.2012, precum și al înscrisurilor atașate cererii, pârâțul, având gradul de locotenent major în

cadrul Inspectoratului de Securitate Cluj, Serviciul 3, a participat la urmărirea informativă a scriitorului [redacted], deschisă deoarece acest înserase în lucrările sale literare „idei potrivnice orânduirii sociale și de stat din țara noastră”. Participarea pârâtului la urmărirea acestei persoane a constat în instruirea și dirijarea rețelei informative. Astfel, sursa „Rădulescu” relatează, în baza instructajului primit contactele dintre cetățenii români, în special scriitori, participanți la recepția dată de ambasadorul englez la hotelul Continental. Analizând materialul informativ, pârâtul are un rol activ și instruieste pe mai departe sursa să „încerce să stabilească care este natura relațiilor cu diplomatul englez”, precum și dacă prin aceste contacte scriitorii semnalati în notă încearcă să plece în Anglia. Nu în ultimul rând, lt. maj. Suărășan exploatează acest material informativ prin care s-a încălcat dreptul la viață privată prin trimiterea sa la ofițerul care se ocupă de <problema engleză>.

În susținerea celor de mai sus, mai arată reclamanta, rețeaua informativă reprezintă principalul mijloc al muncii de securitate. De aceea preocuparea centrală a ofițerilor care lucrează cu rețeaua informativă o reprezintă sporirea capacității acesteia. Astfel, se urmărește formarea unei rețele valoroase, cu largi posibilități de informare, bine amplasată în mediile și problemele ce interesează organele de securitate. Instruirea rețelei informative trebuie să constituie un proces continuu, în care, printre altele se pune accent pe semnalarea în timp util a informațiilor ce prezintă interes. Deci, dirijarea informatorilor se va face cu prioritate pentru rezolvarea problemelor de profil, cum este cazul relevată în dosarul fond rețea Microfilm F.R. 27782 Cluj (rola 303 Bază). În acest caz, lt. maj. Suărășan recrutează un informator pentru a acoperi și a cunoaște scopul real al vizitei pe care, în ultima vreme, o serie de cetățeni italieni o fac în municipiul Cluj-Napoca. Încă din procesul recrutării sursei i se stabilește cadrul de culegere a informațiilor, fiind instruit pentru început să-l încadreze pe studentul străin I de la Agronomie și să stabilească „ce relații mai apropiate are în Cluj, ce deplasări face în străinătate”.

Subliniază reclamantul că, prin urmărirea unor persoane cu ajutorul informatorilor - care erau instruiți cu privire la tipul de informații pe care ar fi trebuit să le obțină, precum și cu privire la modalitatea de obținere a acestora - pârâtul a obținut date referitoare la anturajul, preocupările și viața de zi cu zi a celor urmăriți.

Din toate documentele arătate mai sus se poate observa implicarea ofițerului în obținerea informațiilor respective. De asemenea, important este faptul că simpla obținere a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate, fără cunoștința și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

Față de cele arătate, definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreădeau drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Din punct de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România era

parte, se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr.24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Conchide reclamantul că pârâtul, prin activitățile desfășurate, a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme. Astfel, în speța dată, îngrădirea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite prin încadrarea acestora cu rețeaua informativă. De asemenea, ca urmare a aprobării măsurii interceptării corespondenței, dispusă pentru motivele politice descrise pe larg în prezenta acțiune, s-a încălcat și dreptul la secretul corespondenței.

În concluzie, activitățile desfășurate de către pârât, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată:

> viață privată (art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului);

Pentru argumentele prezentate anterior, consideră reclamantul că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, așa cum am mai precizat, domnul SUĂRĂȘAN Ioan a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Cluj, Serviciul 3, 1975,1977.

2. în calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior. Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către pârât au încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată.

În drept, au fost invocate disp. articolelor art. 1 alin. 7 și 8, art. 2 lit. a), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriu dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5 și art. 35 alin. 5 lit a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În susținerea acțiunii, au fost depuse următoarele înscrisuri: Nota de Constatare nr. DI/1/1219/28.05.2012, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.; dosarul 1195808 (cotă C.N.S.A.S), f. 3,10; dosarul 1927 (cotă C.N.S.A.S), f. vol. 3, f. 27-29, 29-30; dosarul Microfilm F.R. 27782 Cluj (Rola 303), vol. 1, f. 19,20, cererea nr. P 3028/07/12.05.2010 adresată C.N.S.A.S. de domnul [REDACTAT]

Pârâtul Suărășan Ioan a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiate.

În motivare, se arată că din analiza Notei de Constatare DI/1/1219/28.05.2012 emisă de CNSAS în temeiul OUG 24/2008 rezultă faptul că în calitate de ofițer de

securitate în perioada 1975-1977 acesta a desfășurat activități informative prin care ar fi încălcat sau îngrădit unele drepturi și libertăți fundamentale este mult exagerată.

Astfel, cu privire la numitul B.H.C. care ar fi solicitat studierea dosarului prin care se solicită stabilirea calității de lucrător al Securității pentru ofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului 1.195808, acesta era în atenția securității având cerere de căsătorie cu o cetățeană străină. Asupra sa nu a fost luată nici o măsură represivă prin care sa-i fi încălcat drepturi și libertăți fundamentale. Cererea i-a fost aprobată în timp util și a plecat din țară conform legilor în vigoare în perioada respectivă.

Contrar prevederilor legii în mod nelegal și nefondat, apreciază pârâtul, au fost extinse verificările și în alte dosare privind activitatea pe care a desfășurat-o în perioada în care a funcționat ca ofițer de informații la SJ.CLUJ. În procesul informativ desfășurat pe linie de contraspionaj au mai rezultat unele informații cu privire la alte date de interes și care au fost transmise pe linie de muncă în alte compartimente care nu făceau obiectul activității concrete de care se ocupa pârâtul. Este cazul celorlalte aspecte cuprinse în Nota de Constatate unde informațiile obținute colateral au fost date celor care aveau în atenție aceste aspecte fără ca pârâtul să întreprindă alte măsuri de securitate. Este cazul Notei 1.927 privitor la numitul B.A.

Menționează pârâtul că recunoaște calitatea sa de "lucrător al Securității", dar nu în temeiul prevederilor OUG 24/2008 și a interpretării CNSAS, ci ca ofițer de informații care și-a desfășurat activitatea în baza legislației din perioada respectivă.

În concluzie, activitatea sa a avut un caracter legal, s-a desfășurat conform actelor normative în vigoare și a avut ca scop apărarea valorilor fundamentale ale statului român înscrise în art.1 din Constituție, că a avut un caracter preventiv și nu represiv.

În drept, au fost invocate dispozițiile OUG 24/2008, Legea 51/1991, Constituția RSR din 1965, Constituția României, Pactul pentru Drepturi Civile și Politice, Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Codul Penal al României, Legea nr 14/1972.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea constată următoarele:

Dispozițiile art. 2 lit. a) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Din actele existente la dosarul cauzei, respectiv Nota de Constatate nr. DI/I/1219/28.05.2012 și a înscrisurilor atașate acesteia, rezultă că pârâtul Suărășan Ioan a avut gradul de locotenent- major în cadrul Inspectoratului de Securitate Cluj, Serviciul 3.

În raport de conținutul acestor înscrisuri, Curtea apreciază îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art.2 lit. a) din OUG 24/2008, în sensul că pârâtul a avut calitatea de ofițer al Securității.

Din poziția deținută, pârâtul a participat la urmărirea informativă a scriitorului ~~_____~~, justificată prin faptul că acesta inserase în lucrările sale literare „idei potrivnice orânduirii sociale și de stat din țara noastră”. Participarea pârâtului la

urmărirea acestei persoane a constat în instruirea și dirijarea rețelei informative. Astfel, sursa „Rădulescu” informează, în baza instructajului primit, cu privire la contactele dintre cetățenii români, în special scriitori, participanți la recepția dată de ambasadorul englez la hotelul Continental. Analizând materialul informativ, pârâtul are un rol activ și instruieste pe mai departe sursa să „încearcă să stabilească care este natura relațiilor cu diplomatul englez”, precum și dacă prin aceste contacte scriitorii semnalati în notă încearcă să plece în Anglia. De asemenea, pârâtul „exploatează” acest material informativ prin care s-a încălcat dreptul la viață privată prin trimiterea sa la ofițerul care se ocupă de „problema engleză”.

În dezvoltarea rețelei informative, pârâtul recrutează un informator pentru a acoperi și a cunoaște scopul real al vizitei pe care, în ultima vreme, o serie de cetățeni italieni o fac în municipiul Cluj-Napoca. Încă din procesul recrutării sursei i se stabilește cadrul de culegere a informațiilor, fiind instruit pentru început să-l încadreze pe studentul străin I de la Agronomie și să stabilească „ce relații mai apropiate are în Cluj, ce deplasări face în străinătate”. S-au obținut informații referitoare la anturajul, preocupările și viața de zi cu zi a celor urmăriți.

Or, simpla obținere a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate, fără cunoștința și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

Din conținutul înscrisurilor menționate anterior, reiese în mod evident că în virtutea funcției sale, prin activitățile desfășurate, pârâtul a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată, prejudiciind statutul persoanelor urmărite.

În consecință, Curtea reține că și a doua condiție prevăzută de dispozițiile art.2 lit. a) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul că prin acțiunile întreprinse în calitate sa de angajat al organelor Securității, pârâtul a adus atingere dreptului la viață privată, drept fundamental prevăzut de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Cât privește apărările pârâtului vizând lipsa de mandat expres a CNSAS referitor la o parte din înscrisurile pe baza cărora și-a întemeiat susținerile din cererea de constatare a calității de lucrător și care priveau activitatea de urmărire efectuată de pârât în legătură cu alte persoane decât cea care a sesizat reclamantul în temeiul OUG nr. 24/2008, Curtea constată că sunt neîntemeiate. Astfel, sub acest aspect, astfel cum în mod corect s-a susținut și de către reclamant, activitatea de verificare a calității de lucrător se raportează la întreaga activitate a persoanei verificate, iar nu numai la documentul sau documentele întocmite de pârât în dosarul petentului. Reținerea tezei contrare ar putea conduce la situația în care, în ce privește o anumită sesizare, prin verificarea numai a anumitor documente (întocmite cu privire la un anumit petent) s-ar constata existența calității de lucrător, în timp ce referitor la o altă sesizare vizând o altă persoană, concluzia să fie aceea a inexistenței calității de lucrător.

De asemenea, susținerile pârâtului potrivit cu care activitatea sa, cu un pronunțat caracter de prevenire a acțiunilor de spionaj a fost în concordanță cu dispozițiile legale și constituționale de la acea dată, având ca scop apărarea securității statului roman, nu pot

conduce la o altă concluzie decât cea reținută anterior, câtă vreme aceasta s-a întemeiat pe dispozițiile speciale și exprese ale OUG nr. 24/2008, în cuprinsul actului normativ pe care reclamantul și-a fundamentat solicitările neregăsindu-se ipoteze de excepție care să excludă constatarea calității de lucrător în situația în care cele condiții la care s-a făcut referire anterior (prevăzute de art. 2 lit. a) sunt îndeplinite.

Așa fiind, luând în considerare cele arătate anterior, Curtea constată că cererea este întemeiată, motiv pentru care în temeiul dispozițiilor legale menționate, o va admite și va constata calitatea de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe Suărășan Ioan.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, Sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **SUĂRĂȘAN IOAN**, domiciliat Cluj Napoca, _____ județul Cluj.

Constată calitatea de lucrător al fostei Securități, în ceea ce îl privește pe pârât.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 21.11.2012.

PREȘEDINTE
Rădulescu Mădălina Gabriela

GREFIER
Turcu Natalia-Iulia

Red.RMG

Tehnored.RMG/TNI/4 ex